

פסחים צז. (שורה 6) עד צז: (משנה)

מתי פסח קרב שלמים

שמואל: כשבמקרה מקביל בחטאת - היה דינה למות (והפסחים שהולכים לרעות הם - כשבמקרה מקביל בחטאת היו רועים)
ר' יוחנן: כשאבד ונמצא אחרי השחיטה (והפסחים שהולכים לרעות הם - כל שאר הפסחים הבעייתיים).

הבנה ב' בשמואל (שנשארה למסקנה):
 שמואל דיבר רק על החטאות האבודות.

הבנה א' בשמואל:

שמואל דיבר על כל סוגי החטאות:
 האבודות (שנתכפרו בעליה באחרת)
 והדחויים (תמורתה, וולדה, שמתו בעליה, שעברה שנתה).

מסקנת הסוגיה - חטאות אבודות:

שמואל:
 כל החטאות האבודות דינם מוות לכן - כל הפסחים
 האבודים קרבים שלמים (ואין פסח אבוד שרועה)

ר' יוחנן:
 נמצא אחרי שחיטה - קרב שלמים,
 נמצא לפני שחיטה - רועה

דחייה:

חטאת שעברה שנתה דינה רעייה. (זו שיטת ר"ל)
 אבל פסח שעבר שנתו דינו קרב שלמים

הקושיות והתירוצים שהובילו למסקנה - שלפי שמואל כל החטאות האבודות מתות

קושיה 1 - הכלל של שמואל לא מסתדר במקרה הבא:

קרבן שאבד (והפריש בהמה חלופית תחתיו) ונמצא לפני שהקריבו את הבהמה החלופית.
 שהרי חכמים פסקו שבקרבן חטאת דינו רעייה. ואילו פסח במקרה שכזה קרב שלמים!

תירוץ: שמואל סובר כרבי
 הפוסק שחטאת זו דינה למיתה.

שמואל סובר שפסח שאבד ונמצא לפני שהקריבו את החלופי - קרב שלמים (כר"ז),
 אם הוא היה סובר שפסח זה דינו לרעייה (כרבה) לא היתה מחלוקת בינו לבין ר' יוחנן.

קושיה 2 - הכלל של שמואל לא מסתדר במקרה הבא:

לפי רבי חטאת אבודה שנמצאה דינה למיתה,
 ואילו פסח אבוד שנמצא קודם חצות דינו לרעייה!

תירוץ: פסח אבוד שנמצא קודם חצות כלל לא
 מוגדר אבוד!

קושיה 3 - הכלל של שמואל לא מסתדר במקרה הבא:

הפריש 2 חטאות לאחריות ונתכפר באחת -
 בחטאת - השניה רועה, ואילו בפסח - השני קרב שלמים!

תירוץ: שמואל סובר כר"ש שכל החטאות
 האבודות (ואף כשהפריש 2 לאחריות)
 דינם מוות.

ביאורי מושגים

5 חטאות המתות: קרבנות חטאת שאינם ראויים להקרב על המזבח, ואסורים הם באכילה ובהנאה, ודינם הוא, שסוגרים אותם ברפת ומונעים מהם מזון והם מתים ברעב, או שמאכילים אותם שעורים עד שכריסם נבקעת, ויש אומרים שממיתים אותם בידיים. החטאות המתות הן: 1. ולד חטאת. 2. תמורת חטאת. 3. חטאת שמתו בעליה. 4. חטאת שנתכפרו בעליה באחרת. 5. חטאת שעברה שנתה. והסימן לזכירה - 'ותמנע' היתה פילגש' (ולד, תמורה, מתו בעליה, נתכפרו בעליה, עברה שנתה)

לגבי הסוג החמישי של חטאת שעברה שנתה ישנה סתירה בין המשנה שמנתה סוג זה בין 5 החטאות המתות לבין ר"ל (שצוטט גם אצלנו) שלפי דבריו חטאת זו רועה. הגמרא תירצה (לפי הבנת רש"י) שהמשנה התייחסה לחטאת שגם אבדה וגם עברה שנתה ורק היא מתה אבל חטאת שלא אבדה ורק עברה שנתה - רועה.